

ПРЕДГОВОР

Нема човека који се, у неком за себе критичном тренутку, није запитао – јесам ли ја нормалан, који није посумњао у своје ментално здравље, свој разум, свој смисао за схватање других људи и њихових поступака, разних збивања чији је сведок.

И, заиста, јесмо ли ми који смо имали срећу да не доспемо у ординацију неуропсихијатра, нормални? Или обрнуто: да ли су они који посећују неуропсихијатра – ненормални? Другим речима, постоји ли граница између ова два стања људске психе?

Као новинар често сам се сретала с људима који су по нечemu одударали од других, имали друкчије резоне, друкчија правила понашања и живљења, уопште, деловали, можда, помало – како се то данас каже – „откачено“ а ипак нормално радили свој посао, волели своју породицу, дружили се с комшијуком и томе слично. И такве који ни по чему нису падали у очи, а онда би се одједанпут с њима нешто десило: или би извршили насиље, онако „из чиста мира“, или би смилили нешто што бих их уздигло изнад средине, или би се, једноставно, психички разболели. „А никада није показивао да је луд“, говорили би његови сродници и пријатељи. Значи ли то да је тај човек нагло, преко ноћи, постао „ненормалан“? И може ли то, уопште, да се догоди?

Да бих самој себи, а исто тако и људима које то интересује, приближила појам нормалног и ненормалног, обратила сам се психијатру Зорану Ракићу. Човеку, дакле, који је меродаван да на све наведене дилеме одговори, да покуша да лаицима објасни границе између душевно или ментално здравог и душевно или ментално болесног. То је и особеност ове књиге писане у облику дијалога: с једне стране је новинар у улози обичног, у психијатрију неупућеног човека, просечног грађанина који на свој „приземан“ начин поставља разна питања, задирући при томе и у многе људске емоције, у оно што нас све заокупља – у љубав, наду, веру, а с друге – стручњак који на та питања одговара, додуше на нивоу своје професије, али ипак популарно. На томе сам управо инсистира-ла: да психијатријска објашњења буду једноставна, разумљива сваком, без обзира на степен знања и образовања.

Колико су аутор и његов саговорник у овим разго-ворима успели да буду јасни, занимљиви и прихва-тљиви, просудиће читаоци.

Нада Мијатовић